

Tekster: Am 8,4-7, Rom 13,1-7, *Matt 22,15-22*

Salmer

Lihme: 739 Rind nu op, 651 Vor klippe, 395 Guds ord blev aldrig, 730 Vi pløjed, 438 Hellig, 477 Som korn, 895 Han glemmer mig aldrig

Rødding: 733 Skyerne gråne, 651 Vor klippe, 395 Guds ord blev aldrig, 730 Vi pløjed, 895 Han glemmer mig aldrig

Farisæernes spørgsmål til Jesus: er det tilladt at betale skat til kejseren? giver ikke megen mening for os i dag. For det første er der ikke nogen kejser, der kræver skat af os, og selvom man så erstatter ordet "kejseren" med "statsmagten" giver spørgsmålet stadig ikke mening, for uanset hvor meget man måtte have imod at betale skat og hvor ihærdigt, man prøver at undgå det, så er der næppe nogen der i ramme alvor vil finde det utilladeligt at betale skat. For jøderne var det lidt anderledes. De var jo besat, så kejseren var for dem en fremmed statsmagt, der havde tiltvunget sig magt over dem, så i alt fald politisk gav det i høj grad mening at stille spørgsmålet, og vel også moralsk og religiøst. Var det et udtryk for nationalt forræderi at betale skat? Var det en fej og usocial handling over for ens egne? Og var det en tilsidesættelse af Guds magt og ære, på den måde at bøje knæ for kejseren?

Som så ofte ellers svarer Jesus ikke direkte på spørgsmålet. I første omgang siger han til dem, der spørger ham, at han godt er klar over, at dette ikke er et oprigtigt spørgsmål, men et forsøg på at lokke ham i en fælde: Hvis han siger "Ja, selvfølgelig må man betale skat til kejseren!", vil han straks få hele den jødiske befrielsesbevægelse på nakken, og det kan være livsfarligt. Siger han: "Nej, det er forkert

at betale skat til kejseren!" så får han den romerske administration på nakken, og det er også livsfarligt. Men Jesus svarer hverken det ene eller det andet. I stedet beder han om en mønt. Allerede det er meget sigende. Han har tilsyneladende ikke selv penge på sig, det viser han i øvrigt også ved en anden lejlighed. Og det prøver vi lige at huske, for at bruge det igen om lidt.

Jesus beder altså farisæernes udsendinge vise sig en mønt. Og da en af dem rækker ham en mønt, og da de er blevet enige om at det er kejserens inskription og billede, der præget på den, siger Jesus, at så er det jo kejserens mønt, og så kan de med sindsro betale kejseren de penge, som er hans lovlige ejendom. Men så føjer han til: Og giv så Gud, hvad der er Guds!

Det tjener til farisæernes ros, at de ikke fortsætter diskussionen med at spørge, hvad der så er Guds. Det ved de dog. Alt er Guds. Alt, der overhovedet er til, er Guds, for han har skabt det alt sammen. Kejseren og hele hans magtapparat er for den sags skyld også Guds, for der ville ingen kejser være, hvis ikke Gud lod ham være til. Når farisæerne render rundt med romerske mønter i lommen, viser de, at de allerede er fedtet ind i kejserens system. Deres spørgsmål giver ingen mening: de har solgt sig selv til kejseren for kejserens egne penge, selvfølgelig skal de så også betale de skatter kejseren opkræver. Alt andet ville jo være tyveri! Netop her, viser der sig en forskel mellem Jesus og de andre: han har ingen penge. Faktisk hører vi aldrig om, at Jesus har penge. Vi hører derimod om, at det fællesskab der har samlet sig om ham har en fælles økonomi, og det er Judas der forvalter den. Og netop skildringen af Judas's skæbne fortæller om, hvordan de første kristne betragtede penge og jordisk rigdom som noget dæmonisk,

der let kom til at stille sig mellem mennesker og Gud, sådan som Jesus jo også siger det i sine lignelser.

Pengene som sådan, sølvet, de er lavet af, er ganske vist Guds skaberværk. Men den måde mennesker bruger pengene på: til at udkonkurrere hinanden og ødelægge hinanden og til at stille sig selv i centrum og gøre alt og alle til midler for ens egen selvpromovering, det har ikke noget med Guds skaberværk at gøre, det er ligesom urmenneskenes æblerov fra træet til kundskab om godt og ondt en djævelsk forvanskning af det der er skabt til skønhed og glæde. Men det har ikke noget med pengene i sig selv at gøre, det har derimod med de mennesker at gøre, som bruger pengene på djævelsk vis. Det forholder sig på samme måde med statsmagten: kejseren er ikke pr definition ond. Men han har magt. Magten kan bruges til at ordne menneskers samfund, så alle tjener hinanden i ét stort fællesskab, som Paulus jo også siger det i læsningen vi hørte fra romerbrevet. Men næsten altid går der råd i magten, så den i stedet bruges til at få nogle til at tjene andre, så den i stedet for at være et redskab til fælles gavn, bliver et middel til at udbytte og undertrykke. Men igen: det er ikke magten som sådan, der er ond, ondskaben bor i de mennesker, der bruger magten til at ødelægge hinanden med.

Giv Gud, hvad der er Guds! Det handler om at leve i verden, leve med medmenneskene og bruge verden i taknemmelighed mod Gud, der har ladet det hele blive til. Det handler om at være i verden sådan som Gud har tænkt verden og skabt den. Lige nøjagtigt det, forhindres vi i at gøre af det i os selv, som også får os til at bruge pengene og magten til at ødelægge hinanden. Da Louis Armstrong for 50 år siden indspillede "What a wonderful world" blev han

kritiseret af alverdens aktivister for at lave et skønmaleri af verden og glemme alt det forfærdelige i verden, som krige, racehad og forurening. Han indspillede da sangen en gang til og holdt midt i den en lille tale, hvor han sagde, at det ikke er verden, der er noget galt med, men alt det, vi mennesker gør ved den.

At give Gud, hvad der er Guds, det er at lade Guds magt gøre sig gældende gennem ens liv, at sætte sig selv til side og lade Gud handle. Men når vi prøver det, støder vi ind i os selv, og vi opdager at viljen i os til ikke at lade Gud råde, fordi vi selv vil bestemme, den vilje er uoverkommeligt stærk.

Så med sit svar på spørgsmålet, om det er tilladt at give kejseren skat, har Jesus stillet spørgerne i en konflikt langt dybere og skarpere end konflikten mellem kejsermagten og befrielsesbevægelsen. Han har stillet dem ind i konflikten med sig selv, den konflikt Paulus så malende skildrede, da han sagde, at det gode som han ville, det gjorde han ikke og det onde som han ikke ville, det gjorde han.

Den konflikt kan man ikke vælge sig ud af, som man kan vælge at betale kejseren skat eller ej, for i den konflikt kæmper man selv på begge sider mod sig selv. Den konflikt kan man kun befries ud af ved at Gud griber en og fører en med sig. Og det var jo det, der skete med Jesus. Han gik omkring og greb fat i mennesker og sagde til dem, kom og følg mig! Og det er det der sker, når Jesu ord griber os i dag. Vi rives løs fra os selv. Vi trækkes med ham ind i en virkelighed, hvor det ikke handler om, hvordan jeg nu skal bære mig ad med at overleve og klare mig, men hvor det handler om, hvordan jeg kan dele liv med mine medmennesker på den måde der tjener

dem og mig selv bedst. Han river os med ind i en bevægelse, hvor alt handler om at give Gud, hvad Guds er, men ...

Vi kan jo intet give,
som nogen ting er værd,
men tag vor stakkels hjerte,
så ringe som det er!

Amen.